

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Programmaplan 2025 programma Informatietransitie (2023-2028)

Geachte Statenleden,

Gedeputeerde Staten hebben het programmaplan 2025 van het programma Informatietransitie (2023-2028) vastgesteld en het programmaplan wordt u hierbij aangeboden. Naar aanleiding van uw verzoek (PZH-2025-873896493) vindt er op 4 juni een technische sessie plaats met een nadere toelichting op het programma, het programmaplan en de stand van zaken.

Programmaplan 2025

Het programma Informatietransitie realiseert een toekomstbestendige data- & informatiebasis. De Informatietransitie wordt gerealiseerd in de periode 2023 – 2028. Het programmaplan 2025 is het plan dat de uitvoering van de Informatietransitie voor dit lopende jaar gedetailleerd beschrijft, in samenhang met een meer globale beschrijving van de resultaten voor de komende jaren. Dit programmaplan zal ieder jaar worden geactualiseerd. Waarbij de planning voor het betreffende jaar meer wordt gedetailleerd. Dit omdat de complexiteit van de programmarealisatie maakt dat niet nu voor de gehele programmaperiode een blauwdruk planning kan worden opgesteld.

Het programmaplan 2025 is opgesteld in het lopende jaar om de resultaten van de externe review van eind 2024 goed te kunnen verwerken. De review is als bijlage bijgesloten. In de review op het programma is geconstateerd dat het programma in de basis 'de goede dingen' doet. De aanbevelingen en verbeter suggesties die uit de review naar voren kwamen zijn in het programmaplan 2025 verwerkt. Waarbij in lijn met de review de resultaten meer concreet zijn gemaakt, de sturing is verbeterd (waaronder de aanstelling van een programmadirecteur) en de verbinding met de lijnorganisatie is versterkt. Het programmaplan 2026 zal eind 2025 naar u worden gestuurd.

Het tempo waarin het programma haar resultaten kan bereiken is sterk afhankelijk van het verandervermogen van de organisatie. Het verandervermogen van de organisatie en haar medewerkers is in 2025 het belangrijkste risico voor de uitvoering van de Informatietransitie. De medewerkers van de provincie hebben te maken met een aantal ingrijpende veranderingen in de organisatie en de wijze van sturen. In dit opzicht is de Informatietransitie één van de veranderingen die dringend om aandacht vraagt van medewerkers, management en directie.

Context

De toenemende complexiteit van maatschappelijke opgaven in de provincie (zeker ook in Zuid-Holland met haar grote bevolkingsdichtheid en bedrijvigheid) vraagt om netwerkend werken met alle belanghebbende partners. Waarbij een stevige informatiebasis hét verschil kan maken voor alle partijen, en waarmee de provincie haar rol in het netwerk optimaal kan invullen.

Op dit moment echter:

- Zijn de ICT en data faciliteiten voor optimaal, gestructureerd en veilig samenwerken binnen én buiten de provincie-organisatie beperkt.
- Zijn de kaders en richtlijnen voor een samenhangende data & informatiebasis, nu én in de toekomst, beperkt.
- Wordt er onvoldoende rekening gehouden (by design) met de levenscyclus van informatie en de wettelijke verplichtingen die er gelden rond privacy, openbaarheid en archivering (AVG, WOO en Archiefwet). En is er daardoor ook een opschoningsslag nodig van de data & informatie verzameling.

Daarom wordt gewerkt aan:

- Een vernieuwing van de samenwerkingsomgeving. Van een ongestructureerde werkomgeving met iDMS, OneDrive, SharePoint en Teams en dergelijke, naar een toekomstbestendige, gestructureerde Microsoft 365 (M365) omgeving onder architectuur, die naadloos aansluit bij de OGO organisatie inrichting en de noodzakelijke wenbaarheid van de organisatie faciliteert. Het iDMS is het 18 jaar oude integrale Document Management Systeem inclusief workflow functionaliteit. Bij de vervanging van het gedateerde iDMS wordt de workflow functionaliteit in andere technologie gerealiseerd.

Het is belangrijk om te melden dat we nu nog gebruik blijven maken van Amerikaanse Microsoft software omdat er nog geen volwaardig Europees alternatief voorhanden is. We blijven actief in de gaten houden, ook in interprovinciaal verband en in contact met het Rijk, wanneer een geschikt Europees alternatief beschikbaar is zodat we op termijn kunnen overstappen naar een Europese aanbieder.

- Een vernieuwing van de werkwijze waarbij met onder andere de tools vanuit de M365 omgeving voor het delen van informatie een betere invulling wordt gegeven aan het samenwerken tussen de medewerkers onderling, én een betere en veilige invulling aan het samenwerken met partijen buiten de provincie-organisatie. Concreet gaat dit om tools voor 1) project sites, 2) team sites en 3) kennisbanken voor gestructureerd informatiedelen en (samen)werken. In nadrukkelijk samenspel met de domeinen gaat hier een invulling aan worden gegeven die past bij het (net)werken, én bij de inhoudelijke rol van de collega's.
- Om meer datagericht te gaan werken wordt invulling gegeven aan een data-architectuur met spelregels en kwaliteitsnormen waarop gestuurd gaat worden door een databoard/-dataoffice. Met daarnaast ook aandacht voor de organisatiebrede sturing in het informatie- en datadomein (I-governance en I-control). De inzet van moderne technologie ontsluit en integreert het datakapitaal van de provincie en haar partners.

De uitvoering van de Informatietransitie, waaronder de vervanging van het iDMS, is een belangrijke hoeksteen in het definitief oplossen van het huidige datalek. Ook de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) onderkent de cruciale rol die de Informatietransitie hierbij speelt.

In toenemende mate wordt het verantwoord en beheerst gebruiken van data een cruciaal onderdeel in het functioneren van de provincie in het middenbestuur. Meer dan ooit heeft de provincie de mogelijkheid om zich op dit punt als 'spin in het web' te positioneren en haar maatschappelijke rol vorm en inhoud te geven. De Informatietransitie legt hier een belangrijke basis, zowel op het gebied van technologie en processen als in het ontwikkelen van het bewustzijn van de medewerkers op het gebied van het datagedreven werken.

De Informatietransitie betreft voor een flink deel (zo'n tweederde) het wegwerken van achterstallig onderhoud op alle relevante aspecten (beleid, processen, technologie, medewerkers). Er is nu meer aandacht voor onze informatiehuishouding dan in het verleden. Met het uitvoeren van de Informatietransitie worden alle relevante aspecten opnieuw opgezet en ingevuld. In samenhang met de doorontwikkeling van de I&A organisatie.

Op dit moment werken we met collega's aan de verbetering in de omgang met informatie en data. Met deze ontwikkelingen worden nog meer digitale kennis en vaardigheden van de werknemers gevraagd. In de implementatie van de nieuwe samenwerkingsomgevingen en het datagedreven werken wordt daarom een gevarieerd aanbod aan trainingen en opleidingen aangeboden. Ook worden met diverse instrumenten het databewustzijn en de -volwassenheid gestimuleerd.

Zichtbare resultaten 2025

In 2025 wordt na de voorbereiding en het bouwen aan het fundament de stap gezet naar de implementatie. De resultaten van het programma worden daarmee ook meer zichtbaar:

- Na de zomer gaan de eerste P-teams en O-teams over op nieuwe M365 werkomgevingen.
- Naast inhoudelijke uitleg en instructie gaan teams hierbij ook ondersteund worden met een serious game die voor de komende twee jaar op de tweede etage neergezet gaat worden. Gedrag van teams gaat hiermee meetbaar worden ondersteund en gemonitord, om de nieuwe werkwijzen zo effectief mogelijk te implementeren.
- Er gaat een schouw plaatsvinden op de 48 belangrijke applicaties waarbij wordt gekeken naar mate van compliancy met de archiefwet, WOO en AVG. En er wordt gestart met het opschonen van de omvangrijke hoeveelheid data en informatie die niet voldoet aan wet- en regelgeving.
- Afgelopen jaar is gestart met de databoard en dataoffice om met een samenhangende en eenduidige sturing het datagericht werken binnen de provincie naar een hoger niveau te brengen. Dit jaar zal deze werkwijze, samen met andere aspecten en rollen van i-governance worden vastgelegd zodat eenieder weet waar hij aan toe is en we met aanspreekbaarheid op wederzijdse verantwoordelijkheden verder kunnen bouwen.
- Voor eenduidig datagericht werken worden het Gegevenswoordenboek (eenduidige definities), het Dataplatform (eenduidige opslagplaats) en het Dataplein (eenduidige vindplaats) gerealiseerd.

In het programmaplan 2026 dat u eind 2025 ontvangt zal ook gedetailleerd stil worden gestaan bij de resultaten van 2025.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

Bijlagen

1. Programmaplan 2025 programma Informatietransitie (2023-2028)
2. Review programma Informatietransitie, 21 november 2024